

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Celal FIRAT

İstanbul Milletvekili

1989 yılında Adıyaman ve Urfa'dan Atatürk Barajı altında kalan yerleşim alanlarından göç ettirilen yurttaşlarımız, devlet tarafından Aydın ili Didim ilçesi Yalıköy bölgesine iskan edilmiş ve tarımsal üretim yapabilmeleri için kendilerine bedeli karşılığında tarım arazileri satılmıştır. Bu arazilerin herhangi bir kültürel ya da arkeolojik nitelik taşımadığı o tarihte ilgili kurumlarca resmî olarak bildirilmiş, köylüler onlarca yıl emek vererek bu alanları tarıma elverişli hale getirmiştir.

Aradan 36 yıl geçtikten sonra, herhangi bir bilgilendirme yapılmaksızın söz konusu arazilerin büyük bölümünün sit alanı ilan edildiği yerel basından öğrenilmiştir. Karar sonrası yüzlerce aile tarımsal faaliyette bulunamaz hale gelmiş; yapı, depo, sulama tesisleri ve hayvancılık faaliyetleri yasaklanmış; mülkiyet hakkı ve ekonomik yaşam ciddi biçimde olumsuz etkilenmiştir.

Sit ilan edilen sahalarda somut bir arkeolojik yapı, höyük, duvar ya da bilimsel olarak belgelenmiş kültürel varlık bulunmadığı, çoğu alanın yalnızca geçmiş yıllardaki taş ocaklarına ait kırık taş yığınlarından ibaret olduğu ifade edilmektedir.

Devlet tarafından bedeli karşılığında satış yapılmış bu arazilerin bugün tamamının sit ilan edilmesi ciddi bir idari tutarsızlık doğurmakta; köylülerin üretimden kopmasına ve sosyal-ekonomik mağduriyetlerin derinleşmesine yol açmaktadır. Süreçte köylülerin muhatap alınmaması, bilgilendirme yapılmaması ve geniş sit sınırlarının hiçbir bilimsel rapor kamuoyuyla paylaşılmadan belirlenmesi ayrıca soru işaretleri yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Didim Yalıköy'de 1989 yılında iskân edilen ailelere satılan tarım arazilerinin hangi bilimsel rapor ve gerekçelerle 36 yıl sonra sit alanı ilan edilmiştir?
2. Sit ilanına esas teşkil eden arkeolojik bulgular, kazı raporları veya kültür varlığı tespit çalışmaları hangi tarihlerde, kimler tarafından yapılmıştır? Bu raporlar kamuoyuyla neden paylaşılmamıştır?

3. Sit ilan edilen alanların büyük bölümünde somut bir kültürel varlık bulunmadığı halde, bu alanların tümü neden koruma adı altında sit alanı ilan edilmiştir?
4. Bu arazilerin 1989'da devlet tarafından yurttaşlara satılması ve bugün "kullanılamaz" hale getirilmesi hukuki bir çelişki değil midir?
5. Didim Yalıköy'de Sit kararı nedeniyle tarım yapamaz hale gelen ailelere mağduriyetlerinin giderilmesi için eşdeğer nitelikte alternatif tarım arazileri tahsis edilmesi veya ekonomik-sosyal destek sağlanması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
6. Süreç kesinleşene kadar basit tarımsal faaliyetlerin, sulama tesislerinin ve mevcut yapıların kullanımına neden izin verilmemektedir?